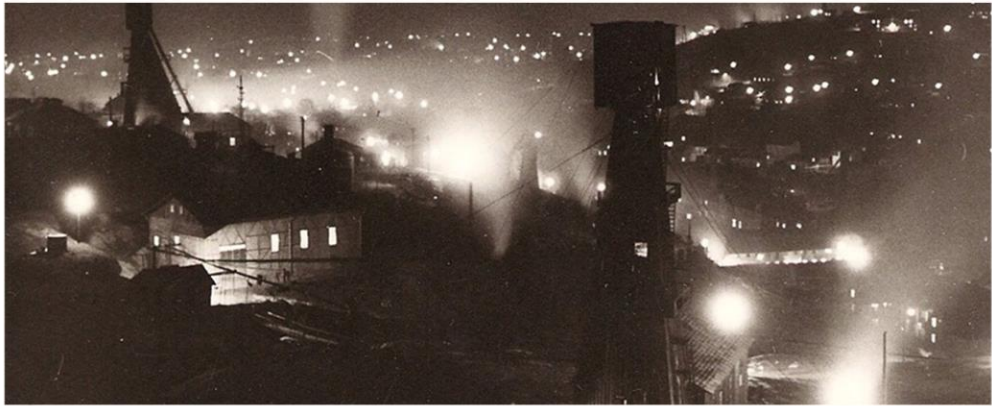

ארגון יוצאי דרוהוביץ', בוריסלב והסביבה
DROHOBYCZ, BORYSLAW AND VICINITY ORG.

"הדים"

IV. הסיפוח הסובייטי
9.1939-7.1941

על מה נדבר היום

- עניינן של גרמניה ורוסיה הסובייטית בנפט של בוריסלב
- הסכם ריבנטרופ-מולוטוב
- ימים ראשונים
- חיי היום-יום של יהודי דרוהוביץ' ובוריסלב תחת השלטון הסובייטי
- המגורשים
- האג'נדה האוקראינית
- מבצע ברברוסה

Dniepropetrovsk. Fair.

שנה	אוכלוסייה כללית	אוכלוסייה יהודית	אחוז היהודים באוכלוסייה	
1921	26,376	11,833	44.9	דרהוביץ'
1931	32,246	12,931	40.1	
1921	31,166	10,149	32.5	בוריסלב*
1931	41,500	11,994	28.9	

* 1921 - העיירות פוטוק, מרז'ניצה וטוסטנוביצה סופחו לבוריסלב

ראשית שנות ה-20 ניסיונות השתלבות

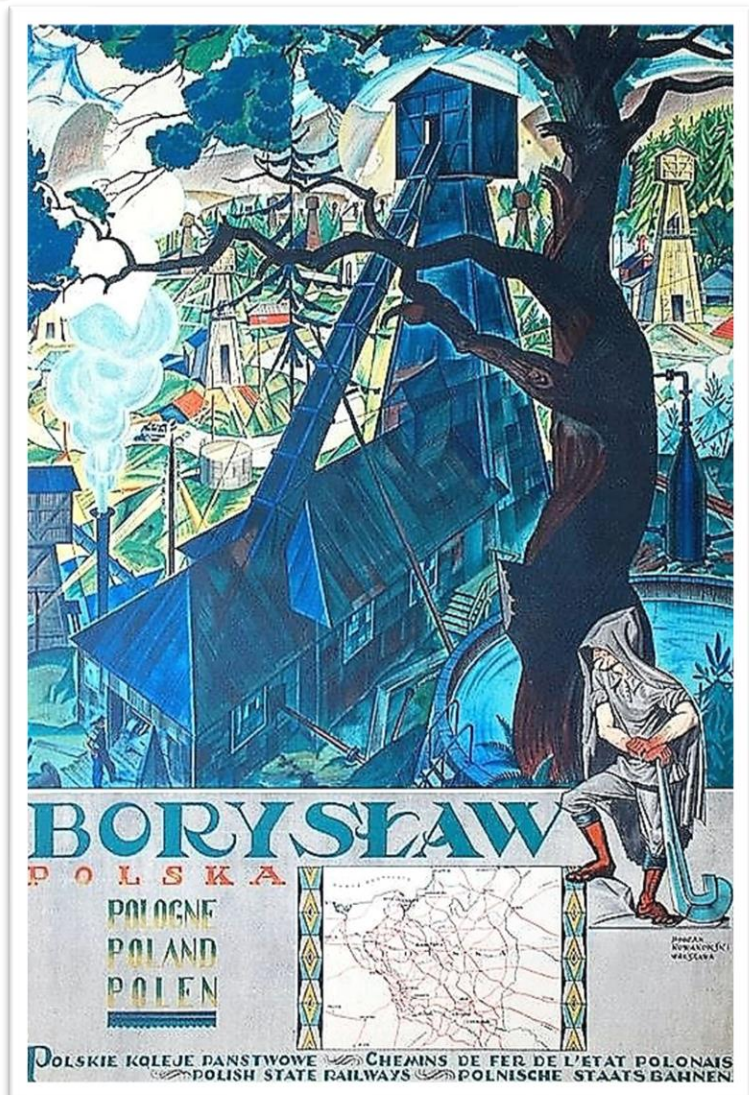

- יהודים רבים תומכים בהקמת הרפובליקה הפולנית השנייה
- מצטרפים ללגיונות של המרשל פילסודסקי במלחה"ע ה-1
- בבוריסלב מוקם סניף של ארגון הלגיונרים היהודים-פולנים
- ציפיותיהם של היהודים תומכי הרפובליקה הפולנית השנייה,

נכזבות

שנות ה-20 בפולין שינויים פוליטיים-היסטוריים

- אי יציבות שלטונית
- משבר כלכלי
- פיטורים המוניים
- חקיקה לאומנית מפלה מיעוטים, כולל יהודים בתחום התעסוקה
- הגבלות מפלות של רישוי עסקים ובעלות על תעשיות תשתית
- בעלי מפעלים ומכרות יהודים נאלצים להיכנס לשותפויות עם פולנים

"בימים אלה, נמכרו efe חכרות גדולות, פנטו (Fanto), נפטא ודומברובה (Dąbrowa)
לתאגידים צרפתיים... חמש מאות עובדים בקוריסלס וסביבתה מצאו עצמם ללא פת
לחם; הרעה מציץ לתוך חלונותיהם וכבר הוא ניצב בפתחם..."

Josef Roth, "Das Polnische Kalifornien," Frankfurter Zeitung, June 29, 1928

מה נשאר מן ההגמוניה היהודית בתעשיית הנפט?

רבים משועי הנפט ובניהם עזבו לוינה ופריז
בעלי האמצעים שנשארו, פועלים לחיזוק הקהילות
תשלובת פולמין הממשלתית מפטרת את העובדים היהודים
מספר קטן של חברות נפט, גז ואוזוקריט העסיקו יהודים

- תאגיד מלופולסקה (Małopolska)
- תאגיד גליציה
- האחים גולדמן בבוריסלב ומרז'ניצה
- שותפות שרייר-גרטנברג באוריץ'
- האחים שפיצמן, שותפות ארדהיים-קורנהאבר-מנדלסון-גוטסמן

"אבא עבד בחברה בשם "מלפולסקה", שבה היה אחראי על חדר הדוודים של האדים
[ק'טור] להנעת המכונות... הקידוח בו אבי עבד נקרא "אגלון" והיה בשלבי שאיבת נפט
בצומק של 1600 מ'. אבי יצא לעבודה כל בוקר וחזר לאחר ממשורת של שמונה שעות
עבודה. אבא היה איש דתי מאוד והיה הולך להתפלל כל יום לפני העבודה. בשבת היה לו
סידור עם אחד מצובדי המשורת, גאייבסקי, שהיה נוצרי. גאייבסקי עבד בשבת במקום אבא
ואבא עבד במקומו ביום ראשון."

לשק שפר, הדרכ משובי העיר

שנות ה-30 - עולם פולני אמיץ, חדש (1)

- חקיקה מפלה ורוחות לאומניות-אנטישמיות
- יהודי דרוהוביץ' ובוריסלב מפוטרים ממשרותיהם בתעשיית הנפט ופונים למסחר, 25% אבטלה בקרב הגברים
- הקהילות משקיעות בחינוך (תיכון והשכלה גבוהה)
- חלק גדול מן הצעירים חוזרים מלימודים גבוהים ואינם מוצאים עבודה במקצועם

”אבי... פוטר מעבודתו בשנים 1926–1927 והמשפחה מצאה את עצמה ללא מקורות פרנסה.
אבי פתח חנות קטנה ואמי ניסתה לעזור לו בתפקיד של כובענית. אבל בעיקרון הם לא
הצליחו להתפרנס... אבי עזב את הבית ועבר לעבוד (בהארות נפט) באורלייזה ואז מצבנו
קצת השתפר.”

ארנולד דיסטלר, בוריסלר

Ldž. 369/1932.

W Drohobyczu, dnia 14. marca 1932.

Komitet Ratunkowy zawiadamia, że w tym roku będą mogły korzystać z bezpłatnego

PRZYDZIAŁU MAC ŚWIĄTECZNYCH

tylko te osoby, które należycie wypełnią kartę rejestracyjną i przedłożą taką Zarządowi Gminy Żydowskiej do 28. marca br. włącznie.

Karty rejestracyjne wydają bezpłatnie:

1. drukarnia J. Loewenkopfa, Rynek,
2. skład papieru S. Tanne, ul. Piłsudskiego,
3. kancelarja Gminy wyznaniowej żyd. w Drohobyczu,
ul. Sobieskiego.

Przewodniczący Komitetu Ratunkowego:
Dr. TANNENBAUM.

רעטונגסקאמיטע ביי דער יוד. קהלה
איז דראהאביטש.

דאדאב'יש, דעם 14. מערץ 1932

369/1932 77NY

קונדמאכונג.

דאס רעטונגסמאטש איז מדיע און הייארד וועלען
 ביי דער

פערש"לונג פון מצות טל פסח

נא ר' ראובן פערמאנען בערלין ביטונען ווערען ווערען ווערען
פארענען אנהערט אונזערע רעסטרענטען אונזערע
אין דער מלחמה פערמאנען ביז צי דעם 28 מערץ ה'.

די רעיסטראצי-בלאנקעטטע זענען צו בעקומען אומקסט:

1. איז דער דרוקער? לעזענאמאן, רינגפלאך,
 2. איז פאפירענזשעפט טאנע פילטודסטאנאן,
 3. איז דער מאצלי? פון דער יודישען סדרה,
- סאבעסטאנאן.

דער פארזעצער פון דעם רעפארמאטאריע:

דר. מאנענבוים.

P.T.

Żydowski Komitet ratunkowy postanowił jako jeden z środków doraźnej pomocy uruchomić Kasę zapomogową

„GMILAS CHESED“.

Działalność „Gmilas Chesed“ polegać będzie na udzielaniu pożyczek spłacalnych w ratach tygodniowych.

Podpisany Komitet zwraca się do ludności żydowskiej z prośbą o jaknajliczniejsze przystąpienie do stowarzyszenia „Gmilas Chesed” z wkładką miesięczną poczynawszy od 50 gr.

Delegaci podpisanego Komitetu odwiedzą w najbliższych dniach obywateli celem przyjęcia zgłoszeń na członków.

Prosimy o poparcie nas w tej akcji.

Dr. Z. Barmasz Inż. Goldwasser Józef Hules Dyr. Eljasz Schnepl.

פ. מ.

דאס רעמונגס-קאמיטע האט בעשראסען כדי צו הערפערן דער יודישער בעפעלקערונג צו רעאקטיווירען דעם

"גמילות חסד" פער"יין.

דער צוועק פון גמילות חסד פערדיין איז
צו ליידען די וואס דארפן
אויף קליינע אבנאדאלינגען.

מיר בעטען אונזערע ברידער זיי זאלען
בייארעטען דעם פערזין גמילתיחסד אלס
מיטגלידער מיט מאנאטסבייטרעגע פון
וועניגסטענס 50 גראשען.

צו דעם צויעס וועלדען און די נעכסטע מען דעלעגאטען בעינען די בעפעסערענע
די ענגעלען צו נעמען ביידעסדעקאראציעס.

במד' בעטת' אנו' אין דע' ארצ' צי אומע' שטיצע'.

ד. א. וישע בר'ש אינוס. נאדוואסער יוסף הירלעס דור. אלי טנעפ.

"באאן הנפט, בבת' הליקוק, במכרות שאווה ובמשרדי מכאליס, הוואסקו לפני המלחמה פואליס וצובדיס יהודיס, שהיוו חלק משמעותי מכלל הצובדיס. בהוריסלס, היוו צובדיס יהודיס 50% ובדרוהוביץ' מאל 60% מכלל הצובדיס בתעשייה. שינוייס שהתחוללו לאחרונה... ארמו מצומצום כללי במספר הצובדיס המואסקים בתעשייה. אבלי מדיניות חרט מכוונת ארמה לחיסול חמור במיוחד של צובדיס יהודיס.

פיטורי הפואליס והצובדיס היהודיס היה במיוחד חריץ בהשוואה למצומצום מספר הצובדיס הכללי. בצוד הירידה הכללית השיצור הצובדיס מראשית שנת 1925 עד השנה הנוכחית, היא בסביבות 20 אחוזים, הרי שהירידה בקרב הצובדיס היהודיס מליצה ל-70 אחוזים מתוך אלה שהוואסקו בעבר."

Głos Drohobyczko-Borysławsko-Samborsko-Stryjski, 1929

חיי יום יום

- אוכלוסייה - פולנית, אוקראינית ויהודית, וכן גרמנים ואוסטרים
- שפות - פולנית ואוקראינית (שפות רשמיות), גרמנית, עברית
בבתי"ס יהודיים ותנועות הנוער
- בדרוהוביץ' - וילות לעשירים, מעמד ביניים בדירות מרווחות,
עמך ב-LAN
- בבוריסלב - בתים חד קומתיים ורובע עמך ב-WOLANKA
- אוירה קוסמופוליטית, עיתונים מחו"ל, הופעות ובתי קולנוע
- מוסדות קהילה, "הבית היהודי", אגודות ספורט, פעילות ציונית
- בתי ספר יהודיים בשתי הערים, בי"ס תיכון יוקרתי (בלאט)
בדרוהוביץ'

על חיי היומיום בשנות ה-30

אהרון וייס, בוריסלב

<https://www.youtube.com/watch?v=j-Fp8bvcrvs>

על חיי היומיום בשנות ה-30

מרילה בירמן ז"ל, דרוהוביץ'

<https://vimeo.com/729473996>

"מספר התושבים היהודים בעיירה... לא עלה על כמה אלפים בודדים, אבל כעלו בה התנועות אורדוניה, הרביליוניסטים, בני עקיבא והצופים היהודים. תחרות על הייתה קיימת ביניהם, מאבק על איוס חברים חדשים, בני עשר בערך. השלטונות הפולנים עשו ככל יכולתם על מנת לטפח את התנועות הציוניות כדי להפטר מן היהודים. בחאים הממלכתיים הפולניים הולחנו הצופים היהודיים להופיע שם אחת עם הצופים הפולניים. נבדלנו בצבאי המדים. אנחנו לבשנו "רובסקות", כותנות אפורות וצניבות צבאיות בהתאם לשכבת האי. שכבת "הרצליה" הצעירים, בעניבות ירוקות. "דאניה" המבוגרים, בעניבות צהובות..."

צ'נה אברילנד

נערים בקבוצת השומר הצעיר "להבה" עם המדריכה גברת קליין לפני יציאתה לארץ-ישראל. בוריסלב. 1927

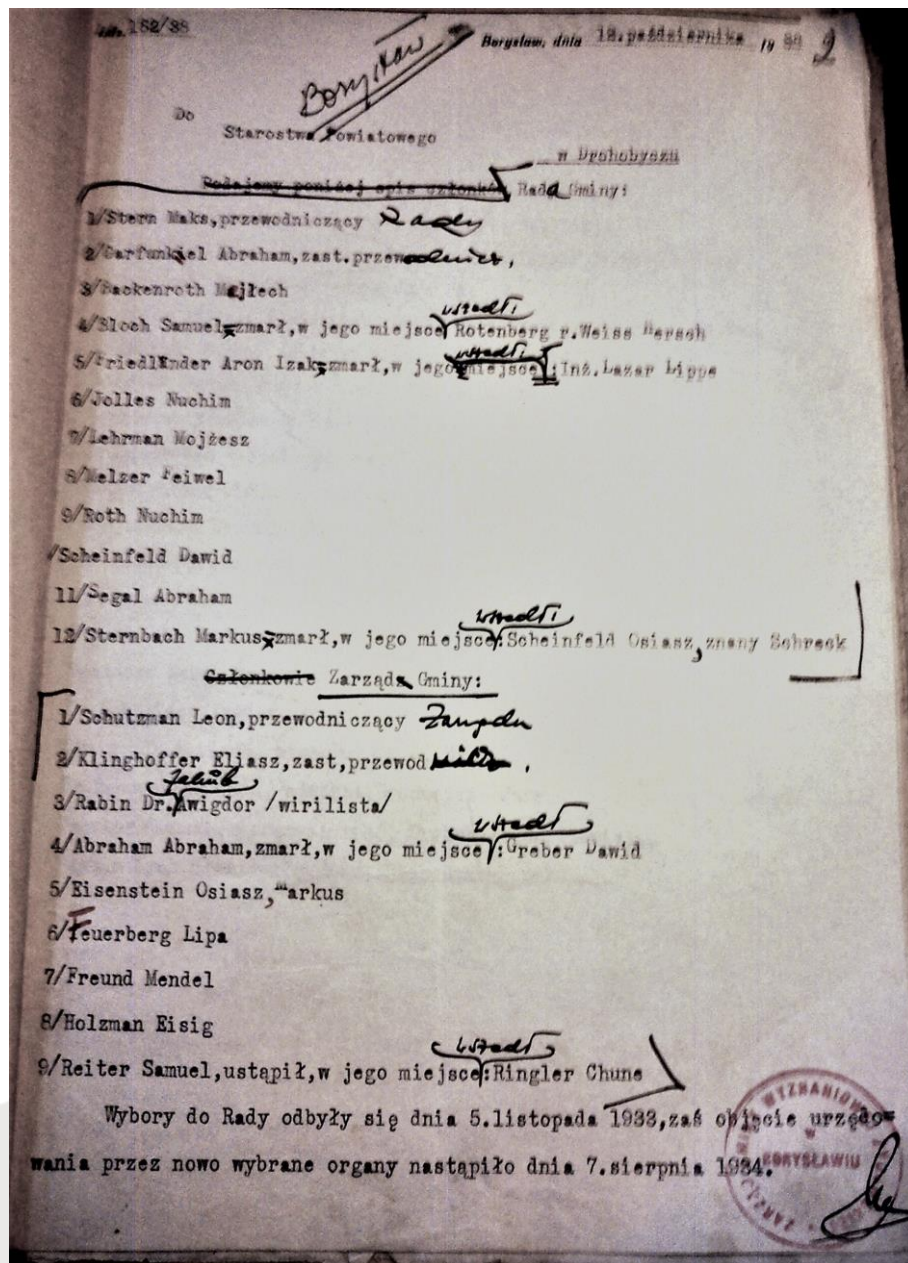

"האורדוניה שלי עסקנו באימונים טרום-צהאיים עם מקלות
 במקום נשק, לקול פקודות בסגנון ארץ-ישראלי, סיורים
 בסביבה ולילנה בשטח. מחנות הקיץ ארכו שבועיים וכיללו לינה
 באוהל שדה וכן את המנהל המאונה של אניבת הדגל בסגנון
 ארץ-ישראלי. הפעילות כללה גם לימוד שירים עבריים, קצת
 עברית ואיגורפיה של ארץ ישראל שמותיה קישטו את קירות
 המועדון... בערבי שישי, רוב הנוער היה מתאסף בצפיפות
 במועדון, שרים ושמחים באחווה חברים... חיי התנועה התקיימו
 תחת פיקוחם של שליחים מן הארץ.... השליח היה מטייל אתנו
 בסביבה המיוערת, היפהפייה, מספר לנו על ארץ ישראל ואנחנו
 שתינו בעקיקה כל מילה ומילה, מוקסמים."

אברהם האופטמן, תנועות הנוער

Wieczór sederowy w kibucu hachszary „Achwy” w Drohobyczu.

פוליטיקה וממסד

- 1927 – מעמד עצמאי לקהילת בוריסלב
- במועצת העיר בד' – לציונים 9-11 מושבים מתוך 36
- לאון טננבאום, דרוהוביץ' - ראש הקהילה (1924-1939)
- וסגן ראש העיר (1924-1928) ושוב בשנות ה-30
- מקס שטרן וליאון שוצמן – בראש הקהילה בבוריסלב, 1938
- ריבוי מפלגות בשתי הקהילות

דרוהוביץ' 1919-1939

<https://vimeo.com/729471832>

בוריסלב 1937-1939

<https://www.youtube.com/watch?v=EEYAY-ffHm0>

"לאחר מספר שעות של שוטטות מערבה, נפקחו עינינו בתימהון ואולנינו נפערו
לשמע קולות ומקצבים של כרק אדוא."

הרמן איברמן, יומנים, מלבוב לדוהוביץ'

אלבום

**דרוהוביץ' ובוריסלב
1919-1939**

בוריסלאב - מראה כללי

חנוות ספרים וספרייה של א. ווילף, בוריסלאב

קבוצת כדורגל ביתר, דרוהוביץ' 1935

קבוצת כדורגל, בוריסלאב 1923

תנועת הנוער הציוני

החילוף הכסף ציוני, פאזאט ההכשרה אחוזה, דרוהוביץ

חברי קיבוץ ההכשרה אחווה, בוריסלף 1933

נערות בתנועת נוער ציונית